

En hälsning från oss på

ABRIGO

**Rainha
Sílvia**

Kära Vänner och Medarbetare!

Nu är vårt brasilianska presidentval avklarat! Vi kan åter slå på radio och tv utan att behöva genomlida mer valpropaganda. Dona Dilma kan fortsätta att regera efter en knapp seger och en kampanj som präglades av våldsamma personangrepp och hisnande omsvängningar i opinionen.

Brasilien står nu mer splittrat än på ett kvartssekel. Inte så mycket efter skalan höger mot vänster. De begreppen ter sig ytterst irrelevanta i den brasilianska kontexten. Men valet avslöjade brutalt de djupa klyftorna i det brasilianska samhället; hopplöst fattiga mot ofattbart rika, bidragsberoende mot en missnöjd medelklass, och de nya kyrkornas folk mot dem som vill ha en sekulär stat. Vi lägger också märke till ökade motsättningar mellan de eftersatta delstaterna i norra och nordöstra Brasilien, som stödde omval av presidenten, och de ekonomiskt utvecklade delstaterna i södra Brasilien som röstade med oppositionen. Skall president Dilma klara att regera sitt splittrade land och bilda en samlingsregering med ett parlament som har 28 partier, och där hennes eget Arbetarparti inte ens kommer upp till 14% av platserna? Förutsättningarna är inte lysande. Den brasilianska ekonomin har gjort en tvärbromsning efter ett årtionde av framgångar, fyllt av megalomaniska projekt, felinvesteringar och en omätlig korruption. Den växande medelklassen, som snabbt vant sig vid ökande levnadsstandard med utlandsresor och bilinköp finansierade av lånade pengar, tvingas dra åt svångremmen under högljudda protester.

Jag har arbetat i Brasilien under snart 30 år, och sett landet utvecklas på många områden men själva utvecklingen har fått människor att upptäcka hur mycket som ännu fattas. Det får mig att tänka på Tage Erlanders ord om det svenska folkhemmet och om "de stigande *förväntningarnas missnöje*". Det ligger missnöje i luften. Våldet ökar, liksom andelen analfabeter och människor som lever i misär. Hopplösheten i kåkstäderna, miljöförstöringen och skövlingen av Amazonas är andra gigantiska problem. Och så korruptionen, förstås. Medan jag skriver detta rullar nätupplagan av landets ledande tidning upp nyheter om ett tillslag från Federala polisen – arresteringsorder har utfärdats mot 26 företagsledare för korruption – det handlar om förskingring av ofattbara 240 miljarder kronor som gått till mutor och lyxkonsumtion. Många hoppas att avslöjanden och fällande domar är tecken på en förändring i brasiliansk politik. Men en domare i Högsta Domstolen konstaterade häromdagen uppgivet, att det visserligen är en framgång när korrupta politiker blir åtalade, men att de dömda inte visat den minsta ånger. "Vi har bara gjort vad politiker gjort före oss, och vad politiker kommer att fortsätta att göra."

På Abrigo råder ingen depression, tvärtom har vi kunnat notera viktiga framgångar när det gäller våra kvinnors yrkesstudier. Allt fler får arbete, kan ordna bostad och göra upp planer för framtiden. Varje kvinna som vi kan hjälpa in på arbetsmarknaden blir ett viktigt exempel för de andra. "Kunde hon lyckas, så finns det en chans också för oss!"

Vi har under de senaste månaderna haft flera spännande besök. Först kom 26 elever och lärare från Rönningens folkehögskole utanför Oslo. En heldag tillsammans med de boende på Abrigo, allt från gudstjänst i vår

kyrka via grillfest till fotboll och dans. Det är tredje gången skolan gästar oss. Några dagar senare fick vi för femte året i följd ta emot studenter från Högskolan i Sör-Trøndelag, Trondheim. Sex studenter som utifrån Abridgos arbete skall samla material för ett examensarbete. En efterlängtat besökare var vår förre

ordförande, Margareta Winberg, nu kyrkorådsordförande i Östersund, bland mycket annat. Margareta berättade att hennes jämt-brasilianska vänskapsförening nu tar på sig ansvaret för att finansiera en ny tjänst som legitimerad sjuksköterska. Arbetet är nu igång för att hitta rätt person; en arbetsledare för vår hälsovårdspersonal, en erfaren och trygg vägledare för ängsliga unga gravida tonårsflickor, för oroliga nyblivna mammor, för bäbisar,

syskon och förskolebarn.

Nu lämnar jag ordet till Kalle Larsson, som arbetar för Insamlingsstiftelsen för Abrigo Rainha Silvia och som just nu befinner sig i Brasilien för att introducera en helt ny idé på Abrigo.

Abrigo arbetar sedan 25 år med att hjälpa unga kvinnor och deras barn att finna självförtroende och en plats i samhället. Det är vår huvuduppgift, men inte sällan får vi frågan. "Men pojkarna då, kan ni göra något för att hjälpa dem?" Genom åren har vi gett stöd till unga pojkar som sökt sig till oss, genom att erbjuda extrajobb, studievägledning och någon att prata med. Abrigo blir en trygg plats när det inte fungerar i skolan, i hemmet eller bland vännerna, och framförallt ett alternativ till gängen, kriminaliteten och drogerna. Nu tar vi ytterligare ett steg. Tack vare bidrag från Forum Syd, som via ramavtal med Sida fördelar medel till projekt som vill stärka civilsamhället, startar vi ett arbete bland tonårspojkar. Vår vision är att tillsammans med pojkarna jobba med frågor som samhällsinkludering, ansvarstagande och studier, men även med svåra saker som våld i nära relationer, föräldrars missbruk och övergrepp. Vi vill hjälpa dem att själva upptäcka vilka rättigheter, skyldigheter och möjligheter samhället ställer dem inför. Inte minst möjligheten att argumentera och påverka.

Pojkarna befinner sig i en sårbar ålder, där framtiden formas. Många kommer från områden där risken är stor att de fångas upp av knarkgängen, till en tillvaro med våld och likgiltighet. Dödströten bland unga män i Rio de Janeiro ligger i nivå med många av världens krigsområden. I knarkgängens värld frodas misstron mot samhället. Men också våldet mot kvinnor. Våldet på gatan tar sig in i hemmen. Därför blir ett viktigt inslag i gruppen att samtala om relationer till kvinnor, om manlighet och om att våld aldrig kan vara ett sätt att lösa problem. Vi ser mycket framemot att påbörja detta projekt.

Vi avslutar vår hälsning på Adventssöndagen. Det första Adventsljuset fladdrade blekt i det starka sommarljuset, temperaturen passerade 30 grader men adventspsalmen löd efter en stund riktigt fint i vår lilla kyrka.

Rio de Janeiro, den 4 december 2014

med många hälsningar

Stefan Martinsson
Direktor

Kalle Larsson

Vill ni ha besök från oss på Abrigo? Stefan Martinsson är i Sverige 1 april till 5 maj. Kalle Larsson hela januari och februari samt maj. Maila oss på info@abrigo.se

Gåvor till Abrigo är fortfarande avdragsgilla. Meddela oss ditt personnummer före sista december så får du en kontrolluppgift i januari, vi sköter rapportering till Skatteverket. Har du tidigare år varit registrerad för avdrag behöver du inte göra något.

Brott och uppbrott

”Jag heter Taís och är 24 år. Det viktigaste jag kan berätta om mig själv är att jag har fyra barn. Yuri är äldst, han är åtta år och går i skolan, det gör också Andresa som är sju. Isaías är tre år, och Marina är ett och ett halvt år. Båda går i förskolan här på Abrigo.

Jag kommer från ett litet samhälle som heter Venda das Pedras, inte långt från Abrigo. Jag växte upp hos min mormor, som jag kallade mamma och som var min trygga punkt i livet. Mitt barndomshem var enkelt, en del skulle nog ha kallat det fattigt, men vi saknade aldrig mat eller det nödvändigaste.

Jag vet inte vem som är min pappa. Min mamma arbetade på ett kringresande tivoli, så henne träffade jag inte så ofta, kanske två eller tre gånger per år. Hon var gift med en man som

arbetade på samma tivoli, och de fick en son, min halvbror. De drog runt från plats till plats, och bodde aldrig mer än några veckor på samma ställe. Men när min mormor dog, beslöt sig mamma och hennes man för att lämna tivoli-livet och flytta in i det hus som mormor lämnat efter sig. För mig blev det en stor förändring. Jag saknade mormor och kom inte överens med vare sig mamma, hennes man eller med

min halvbror, som är två år yngre än jag. Jag kände mig aldrig som en del av familjen. Min halvbror fick all uppmärksamhet, det var i alla fall så jag kände det.

Bråken hemma gjorde att jag började hänga med kompisar och slarva med skolan. När jag var 14 år träffade jag en pojke som heter Thiago. Han var 18 år och blev min man och far till mina fyra barn. Vi levde tillsammans i nio år. I efterhand kan jag inte förstå att vi höll ihop så länge. Det känns som en lång mardröm, när jag tänker tillbaka.

De första åren bodde vi hos hans mamma. Det var inte bra. Hon lät knarkhandlare gömma droger hos henne mot betalning. Ibland kom de hem till henne och satt och drack öl och sniffade kokain. De bjöd Thiago att pröva och sedan dröjde det inte länge innan han var fast i missbruket. Redan då började jag se hans aggressiva sidor. Han kunde bli väldigt arg och skrek och svor. Ibland sparkade han på kylskåpet eller slog sin hand i väggen, och sedan, när jag fött vårt andra barn, började han slå mig. Det var ofta abstinensen från drogerna som gjorde honom våldsam. Men han sa att han behövde straffa mig för det ena eller andra, och beskyllde mig för otrohet, men jag tror att han inte ens själv trodde på det. Han la alltid skulden på mig och fick mig faktiskt att tro att jag förtjänade att bli slagen. Det var en psykologisk terror, som gjorde att jag ständigt anklagade mig. Det gick så långt att jag bad om förlåtelse efter misshandeln. Det hände att han kom hem sent och om jag frågade var han varit slog han mig och sa att det hade jag inte med att göra. Efteråt anklagade jag mig själv för att jag frågat för mycket.

Att ständigt bli slagen blev en del av min vardag. Det är konstigt, förstår jag idag, men man vänjer sig vid misshandeln och att ständigt bli förnedrad. Han kunde skrika åt mig på gatan, framför både vänner och okända. Jag vågade aldrig säga emot. Till slut handlade hela mitt liv om att överleva. Jag fick ta en dag i taget och vågade inte tänka på framtiden. Och jag skämdes för att berätta, jag ville inte ha folks medlidande och inte heller deras kritik. Eftersom min man alltid tog hem droger, började också jag att pröva och blev snabbt beroende. Kokainet blev för mig ett sätt att fly verkligheten.

Två gånger ringde grannarna polisen när Thiago slog mig. När polisen kom bönade och bad han att jag inte skulle anmäla honom. Jag sa till polisen att det var ett missförstånd och att vi bara haft ett gräl. Jag trodde att om jag skyddade honom skulle han skona mig. Bli snäll. Men det dröjde inte länge förrän han började igen. Grannarna tänkte väl att jag tyckte att det var okej och till slut brydde de sig inte längre och ringde inte polisen mer och frågade inte hur jag hade det.

Jag vet inte hur många gånger jag tog med mig barnen och flydde. Men Thiago sökte alltid upp mig. Han grät och bad om förlåtelse och lovade att han skulle ändra sig. Jag trodde honom, dum som jag var. Han använde barnen emot mig, och sa att de ville vara med sin pappa. Och jag ville så gärna att de skulle ha en far, eftersom jag själv aldrig haft någon. När jag kom tillbaka hem hade vi ofta några bra dagar. Ett par gånger köpte han till och med blommor till mig. Någon gång gav han mig frukost på sängen. Då trodde jag att det var för att han ändrat sig, att han älskade mig, men jag inser idag att det var av rädsla. Han var rädd för att förlora mig, och för att bli anmäld. De bra dagarna som vi hade när jag kom tillbaka gav mig hopp. Men hoppet försvann ofta lika fort. Efter några dagar blev allt som förut.

Thiago ser mycket bra ut. Inför andra är han vänlig och väldigt charmig. Så förutom familj och grannar var det ingen som ville förstå hur jag hade det. De tyckte jag var dum när jag försökte flytta från honom. 'Hur kan du lämna en så snygg och trevlig man', fick jag höra. Fast de måste ju ha sett mina blåmärken.

Min mamma stöttade mig aldrig, hjälpte mig inte att bryta upp. Tvärtom. Av henne och andra kvinnor i min närhet fick jag alltid höra: 'En kvinna ska stå ut, en kvinna ska bli kvar hos sin man, du måste tänka på barnen'. Kvinnorna i min familj har fått stå ut med mycket. Jag tänker ofta på min mormor, hon blev gravid efter en våldtäkt och hennes far tvingade henne att gifta sig med mannen som våldtagit henne. De var gifta i 50 år och han slog henne ofta. Min mamma har varit gift i 30 år och har alltid blivit slagen. Misshandel blev en del av vardagen i deras liv och blev det också i mitt eget liv. Jag kände egentligen inte till någon annan verklighet.

De sista åren av vårt förhållande flydde jag allt oftare, då började Thiago hota med att ta livet av sig om jag inte kom tillbaka. Han hotade att skada min familj. De bra dagar som vi tidigare haft när jag kom tillbaka hem, när han skulle gottgöra för misshandeln, blev färre, sedan försvann de nästan helt. Thiago var nu så djupt nere i missbruk att han började sälja saker från vårt hem för att finansiera drogerna. Det mesta var saker som jag köpt, eftersom det bara var jag som arbetade. Han tillbringade dagarna och nätterna med sina kompisar, drack och tog droger. Jag arbetade under dagarna och tog hand om barnen. Ibland kom han hem sent på nätterna, och när han såg mig ligga och sova med barnen började han slå mig.

Misshandeln blev allt grövre, och övergick till slut i ren tortyr. Han kunde hetta upp ett järnrör för att märka mig, eller kasta kokande olja mot mig. En dag när jag var ensam, kom han hem och låste dörren efter sig. Jag hade ingen möjlighet att fly. Han slog mig i tre timmar. Han hade en stor tång som han slog och nöp mig med. Det har lämnat ärr som jag aldrig blir fri från. Han dödade mig nästan, jag hade tur som överlevde. Då insåg jag att jag var tvungen att lämna honom.

Det var efter denna sista misshandel som jag kom till Abrigo. Min yngsta dotter, Marina, var bara några månader gammal. Jag använde fortfarande kokain. Det vill säga, jag hade inbillat mig att jag slutat, men fick ett återfall och personalen här fick mig att förstå att jag behövde

hjälp. Jag har gått i behandling, och först nu börjar jag känna mig säker på att jag är fri från drogerna.

Mina äldsta barn har fått se mycket som barn inte borde behöva vara med om. Det har satt sina spår, det förstår jag nu. Yuri kan fortfarande uppträda aggressivt, framförallt mot flickor. Samtidigt söker han sig ofta till de män som arbetar på Abrigo. Han söker säkert en pappamodell. Han går i behandling hos Roberta, psykologen här på Abrigo, och mår bättre. Ibland hör jag min yngste son Isaías fråga några av de manliga anställda om de vill vara hans pappa, han är bara tre, men redan medveten om att han saknar en far, det gör mig så ledsen. Under alla år trodde jag att jag var tvungen att härda ut för mina barns skull och bli kvar hos min man. Men nu inser jag att det är bättre att vara ensam mamma med fyra barn än tillsammans med en man och pappa som slår.

För en tid sedan satt jag och samtalade med en annan kvinna som gång på gång återvänt till sin misshandlande man. Jag ifrågasatte henne, och plötsligt insåg jag att det inte var länge sedan jag var som hon. Det är svårt att bryta upp, men det är ännu svårare att inte ge efter för påtryckningarna att återvända. Jag tror att jag kommit ett bra stycke och idag blir jag äcklad av tanken på att jag stannade så länge.

Tiden på Abrigo har lärt mig mycket om mina rättigheter och har fått mig att se saker ur nya perspektiv. Abrigo är den trygga plats som jag just nu behöver för att komma vidare. Här har jag fått upp ögonen för en ny värld. En värld där också jag får vara med och bestämma. Där jag får ta ansvar för mina val. Jag vill att mina barn ska studera för att få kunskap och bli självständiga. Och jag pratar ofta med dem om att inte använda våld. Mina söner ska aldrig lyfta sin hand mot en kvinna och mina döttrar ska aldrig acceptera att bli slagna.

Thiego har sökt upp mig några gånger och vill träffa sina barn. Jag hänvisar honom till domstolen. Jag vet att han inte kommer att gå dit. Han är anmäld för misshandeln, allt finns dokumenterat hos polisen, så jag tror inte domstolen kommer att ge honom umgängesrätt med barnen. Han har aldrig gett mig något stöd till deras underhåll. Häromdagen mötte jag honom på gatan, han sprang sin väg när han såg mig. Idag är det han som är rädd för mig. Han vet att jag kan ringa polisen om han kommer närmare än 200 meter. Nu väntar jag på att domstolen ska ålägga honom att betala underhåll. Gör han inte det kan han hamna i fängelse.

Jag har börjat utbilda mig till elektriker. Det är en kort kurs, men jag tänker specialisera mig för att få bättre arbetsmöjligheter. Jag är fullkomligt klar över, att det är ett tufft liv som väntar mig och jag har inga illusioner. Men jag vet vad jag måste göra, skaffa en självständig och trygg tillvaro för mig och mina barn.”

Kalle Larsson

Abrigo Rainha Sílvia

Plusgiro 90 40 45 – 2 Bankgiro 904 – 0452

info@abrigo.se

www.abrigo.se

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

facebook.com/AbrigoRainhaSilvia